

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P. D. Thomæ Delbene Marvbiensis, Clerici Regvlaris,
Sacrae Theologiae Professoris ... De Immvnitae, Et
Ivrisdictione Ecclesiastica**

Bene, Thomas del

Lugduni, 1674

XX. An immunitate priuetur, qui proditoriè occidit proximum suum?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-98676](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-98676)

SECTIO X.

An priuatur immunitate debita pro aliis delictis, qui mutilat, vel occidit in Ecclesia?

S V M M A R I V M.

1. & 2. Occidens, vel mutilans in Ecclesia non priuatur immunitate debita pro aliis delictis ante, vel post commissis, scilicet non exceptis, secus si pro occasione commissi in Ecclesia talis punitus non sit.
3. & 4. Delictum commissum in Ecclesia si est Ecclesiasticum, vel à Clerico commissum, solum à Iudice Ecclesiastico potest puniri, quia in tali casu est extra iurisdictionem Iudicis secularis: si verò delictum est seculare, & à laicis commissum, datur locus prauentioni.
5. Vnum delictum sortitur vtrumque forum, & ratione persone, & ratione loci commissi delicti.
6. Delinquens si aufugiat, & citatus non compareat, pariter vterque Iudex potest procedere, sed tunc non datur prauentio, cum possessionem delinquentis requirat.

Sequitur nonò, quod immunitate debita pro aliis delictis, ante, vel post commissis (scilicet non exceptis) neque priuatur qui mutilat, vel occidit in Ecclesia; quia quod mutilatio, vel occisio in Ecclesia priuatur etiam immunitate quoad alia delicta ante, vel post commissi non excepta, nullibi statutum in iure reperitur, & poenae ex alio capite, praesertim in praedictum immunitatis Ecclesiasticae extendendae non sunt: ergo, &c. Atque ita docent Couar. alios referens 2. var. cap. 20. n. 15. vers. 24. & Guttier. pract. qq. civil. lib. 3. q. 1. n. 18. Quamvis contrarium ex communiori (vt fatear) doceant Tusch. verb. Ecclesia, n. 11. Decian. tract. crimin. lib. 6. c. 28. n. 9. & Boërius decis. 119. n. 10. in casu tamen, quo pro mutilatione, vel pro occisione commissi in Ecclesia talis punitus non sit (quamvis non item si sit punitus) quia dum non est punitus, non est Ecclesiae factum, ac proinde ab Ecclesia non defenditur: at his tamen obstantibus, quod dixi est probabilius, et si minus commune.

Ceterum quisnam Iudex possit delictum in Ecclesia commissum punire?

3. Respondetur distinguendo; quod si delictum est Ecclesiasticum, vel à Clerico commissum, solum Iudex Ecclesiasticus possit punire, quia in tali casu delictum est extra iurisdictionem Iudicis secularis: sed si delictum est seculare, & à laico commissum, possit Iudex secularis, & Ecclesiasticus, ita vt detur locus prauentioni, quia in tali casu delictum sortitur vtrumque forum; seculare, ratione persone, & delicti; Ecclesiasticum, ratione loci sacri, in quo est commissum, & ratione immunitatis Ecclesiasticae violatae.
6. Quod si delinquens aufugerit, & citatus non compareat, vterque Iudex etiam procedere potest, quia tunc non datur prauentio, cum hæc possessionem delinquentis requirat, & sic Iudex secularis procedere poterit ad condemnandum illum in poenis debitis delicto & Iudex Ecclesiasticus in poenis, quas de iure apponere potest. Atque ita docent Tusch. verb. Ecclesia, concl. 5. n. 10. 14. & segg. & verb. Immunitas, concl. 59. n. 6. & segg. Guttier. pract. qq. civil. lib. 3. q. 1. n. 13. & 14. Franc. Leo thesaur. Ecclesiast. l. p. cap. 13. Salzed. pract. crimin. c. 87. n. 1. in addit. lit. A. Mar. Ital. de immunit. lib. 1. cap. 5. §. 3. n. 52. & 53. & Farinac. in append. de immunit. cap. ult. n. 364. & consil. 214. n. 3.

Th. Delbene de Immunit. Eccl. Pars I I.

DVBITATIO XX.

An immunitate priuatur, qui proditoriè occidit proximum suum?

SECTIO I.

Dubitationis Resolutio.

S V M M A R I V M.

1. Occidens proditoriè proximum suum non gaudet immunitate.
2. Salomon Ioab ad altare confugientem impunem non reliquit, quia per insidias Abner occiderat.
3. Occisor proditoriè proximi sui est, qui illum incautum nihil sibi praeuidentem, per insidias, & industriam occidit.
4. P. assertum si cum illo amicitiam simulabat.
5. Immunitate non gaudet, qui cum, cui se socium in via adiunxerat, nulla rixa causa intercedente, occidit.
6. Nec gaudet filius occidens patrem, vel contra, si occisus mortem praeuidere non potuit.
7. An verò gaudeat falsus testis, & Iudex iniuste condemnans, remissus.

Respondetur affirmatiue, cap. 1. de homicid. ibi: Si quis per industriam occiderit proximum suum, & per insidias, ab altari meo euelles eum, vt moriatur: & citat Constit. Gregor. XIV. ibi: Aut qui proditoriè proximum suum occiderit. Quod delumptum est ex cap. 21. Exod. & exemplum habes in Salomone Rege 3. Reg. 2. qui Ioab ad altare confugientem impunem non reliquit, quia per insidias Abner occiderat, 2. Reg. 3. & Amalam, 2. Reg. 20. Vide Tusch. verb. Ecclesia, com. l. 11. n. 5. Suar. lib. 3. de reuerentia debita locis sacris, cap. 11. n. 10. & segg. Couar. lib. 1. var. cap. 20. n. 6. vers. 8. Clar. lib. 5. §. fin. q. 30. n. 9. & 11. Gomez de delictis, c. 10. Plaza lib. 1. delictorum, c. 21. Guttier. pract. qq. civil. lib. 3. q. 7. n. 52. Remig. Gonny de immunit. fallentia 13. Scortia Theor. 285. Layman lib. 4. tract. 9. c. 3. n. 8. Farinac. de carcerib. q. 28. n. 23. & in append. de immunit. cap. 9. n. 135. & Doctores alias infra citandos.

Est autem proditoriè proximi sui occisor, qui illum incautum, nihil sibi praeuidentem, per insidias, & industriam occidit, l. propter insidias, C. qui accusare non possunt, l. fin. C. de delatoribus, lib. 10. l. 4. ff. ad leg. Jul. Maiest. cap. clericus, 46. dist. cap. si cupis 16. q. 1. & docent ex communi Anton. Gom. 3. var. c. 3. de homicidio, n. 5. Farinac. locis supra cit. & q. 18. n. 76. Suar. cit. cap. 11. n. 12. & alij passim; praesertim si cum illo, non solum inimicitias non gerebat, sed etiam amicitiam, vel societatem simulabat Sanch. tom. 2. consil. moral. lib. 6. cap. 1. dub. 7. num. 26. Bonacina, Diana, & Lezana in locis infra citandis. Vide etiam quae dicuntur dub. 24. sect. 12.

Hinc sequitur, quod de immunitate non gaudeat, qui alterum, cui se tanquam socium, & amicum in via adiunxerat, nulla rixae causa interueniente occidit. Item nec filius, qui occidit patrem, vel pater, qui occidit filium, si occisus mortem praeuidere non potuit.

An autem neque gaudeat, qui falsum testimonium aduersus aliquem tulit in iudicio, ob quod iste à iudice morte damnatus est. Item neque gaudeat Iudex, qui aliquem iniusta morte damnauit? Vide infra dub. 21. sect. 7. n. 4.

S E C T I O II.

An priuetur, qui occidit aliquem
veneno?

S U M M A R I U M.

- 1 Occidens aliquem veneno quia proditor censetur, non gaudet immunitate.
- 2 Sacra Congregatio Concilij declarauit, quod immunitate Ecclesia non gaudeat qui homicidium committit veneno.
- 3 Mater filium infantem, vel si quis alius occidat fortum animatum per aliquam potionem, non gaudet immunitate contra nonnullos.
- 4 Gaudet tamen Medicus, qui femine grauidæ pharmacum prabet, non ad abortum faciendum, sed ad sanitatem recuperandam, etsi inde foetus animati mors sequatur.
- 5 Predicta non habent locum si veneno inimicus occidatur, quia ad proditoriè committendum requiritur simulata amicitia, quando loquimur de adulto.
- 6 Occidens inimicum veneno in sententia Auctoris gaudet immunitate, quia non dicitur propriè occidere proditoriè.
- 7 Occidens inimicum in somnis non priuatur immunitate.
- 8 Occidens per insidias inimicum quomodolibet, vel per fenestram, vel à tergo, vel in lecto, dummodo non simulatur amicitia, post Constitutionem Gregorianam, gaudet immunitate.

EX dictis sequitur primò, quod immunitate priuetur, qui occidit aliquem veneno, quia proditor censetur. Atque ita docent Baldus in l. nemo, Cod. de summa Trinit. Felinus cap. 1. de homicidio, num. 1. Anania ibidem, Sylu. verb. Proditio, Molina tract. de iust. disp. 24. Couartu. resol. cap. 20. num. 7. Hieronym. Gigas de crimine laesa Maieft. quest. 10. num. 23. Gomez lib. 3. resol. cap. 3. num. 7. Martha lib. 2. cap. 51. num. 8. argum. l. 1. §. occisorum, ff. ad SC. Syllaniam, & l. 1. C. de Malef. & Mathematicis, Suar. de relig. tom. 1. lib. 3. cap. 11. num. 12. Megalius in 3. part. lib. 4. cap. 1. quest. 1. num. 18. Peregr. de immunit. cap. 3. num. 6. Mar. Ital. lib. 1. c. 5. §. 4. num. 36. Graff. tom. 1. lib. 3. cons. vnic. de immunit. Eccles. num. 16. Homobonus part. 2. tract. 11. cap. 5. §. 5. resol. 4. Ioan. de la Cruz p. 1. præ. 8. q. 3. art. 2. dub. 1. concl. 1. Villadieg. in Polit. cap. 3. num. 28. Bobadilla in Polit. tom. 1. lib. 2. cap. 14. num. 75. Mastrillus de indulto, cap. 35. num. 5. Gauantus in addit. ad Man. Episc. verb. Immunitas Ecclesiastica, num. 10. Sarpus cap. 5. fol. 47. Bucerus in tract. de homicidio, lib. 1. cap. 4. num. 95. Castrus Palaua tom. 2. tract. 11. disp. vnic. punct. 9. num. 29. Villalob. in summa, tom. 2. tract. 39. diff. 7. num. 14. Castillo decis. 254. num. 2. Boërius dec. 109. Ludouicus Correa relect. de immunit. part. 2. num. 19. Sanchez de opus. tom. 2. lib. 6. cap. 1. dub. 7. num. 26. Ricc. part. 3. decis. 262. Anastaf. Germon. de sacrorum immunit. lib. 3. cap. 16. num. 63. Decian. lib. 6. cap. 28. num. 19. Carrelius in præf. crimin. Scortia Theor. 385. Layman lib. 4. tract. 9. cap. 3. num. 8. Farinac. de carcerib. q. 10. num. 74. & q. 28. num. 14. in fin. & in append. de immunit. c. 9. n. 142. (vbi tamen ait, quod debeat Episcopus certitorem facere Summum Pontificem, & iuxta responsum illius fe regulare, & exequi) Barbof. in collect. tom. 1. lib. 3. tit. 49. cap. 6. num. 12. & de vniu. iure cap. 3. num. 44. Ioan. de Henia in Curia Philip. part. 3. §. 12. num. 6. Guazin. de defensor. reor. defens. 1. Cutellius de immunit. Eccles. lib. 1. q. 5. & 36. Lezana verb. Immunitas Eccles. num. 12. & Diana part. 1. tract. 1. resol. 36. Confirma-

tur, quia adest de hac re declaratio Sacrae Congregationis Concilij, quæ idipsum in terminis die 3. Decembris 1632. decreuit, quod scilicet immunitate Ecclesiæ non gaudeat, qui homicidium committit veneno.

Idem dicas, propter eandem rationem, si mater occidat filium infantem, vel si quis alius occidat fortum animatum per aliquam noxiam potionem, sicuti in terminis docent Remigius de Gonny de immunit. fallem. 14. Peregrinus cit. cap. 3. num. 8. & Farinacius in append. de immunit. cap. 8. num. 138. & declarauit eadem Sacra Congregatio Concilij die 3. Decembris 1632. apud Barbofam in Collect. Bullar. verb. Immunitas, & de iure Ecclesiast. lib. 2. cap. 3. num. 42. & apud Lezanam loc. supra cit. Quamvis contrarium quoad hunc casum sentiant Franciscus Leo in Thef. fori Eccles. part. 1. cap. 13. vers. Dubitari etiam potest: Bonac. tom. 3. disp. 2. quest. 3. punct. 16. §. 8. num. 8. & Diana part. 3. tract. 1. resol. 72. moti ex eo, quod huiusmodi delinquens iuxta communem modum loquendi non dicitur propriè proditoriè occidere: nam is propriè proditoriè dicitur occidere, qui per insidias, seu dolum id non prauidentem occidit: quapropter infans non potest propriè dici per insidias, & dolosè occidi; quia in ipsum, cum non sit rationis capax, non potest propriè dolus committi: dolus enim est fraus ad aliquem decipiendum adhibita, infans autem decipi propriè non potest; cum deceptio propriè sit in illum, qui dolum cognoscere, & præcauere aliqua ratione potest.

At quidquid sit de hac opinione, quæ est satis probabilis, illud saltem dicendum est, quod non priuatur immunitate Medicus, qui feminae grauidæ pharmacum, non intentione abortus, sed vt sanitatem recuperet, præstat, quamvis inde foetus animati mors sequatur, quia talis actio ex sui natura curatiua est, vel saltem talis iudicatur à Medico, & mors inde solum sequitur per accidens, non per se. Quando verò Medicus pharmacum, ex quo mors foetus, vel ipsius feminae prægnantis sequi potest, præstando peccet, constat ex dictis cap. 3. dub. 4. sect. 1.

Cæterum ego puto, iuxta ea, quæ dicentur infra in sect. sequentib. quod supradicta num. 3. Doctorum opinio, & sacrae Congregationis declaratio (si scilicet loquamur de adulto) procedant solum in casu, quo quis occiditur veneno, nulla præcedente inimicitia, quia tunc homicidium est propriè proditorium, cum occidatur homo nihil præcauendi, & non habens causam sibi præcauendi; secus si occiditur veneno inimicus; quia in tali casu homicidium non potest dici propriè proditorium, cum homicidium propriè proditorium tunc sit, cum nullus præcedebat rancor, sed potius simulabatur amicitia, aliud scilicet gerendo in corde, seu in interno, & aliud in externo; sicuti rectè notarunt Bartolus in l. recipiendum, §. delinquant, num. 1. ff. de pœnis, Bald. cap. 1. quibus modis secundum amittatur, de visibus feudorum, Angelus Arctin. §. interdum, num. 6. Insti. de hereditatibus, quæ ab intestato deferuntur, Gerardus in suis singularibus, singular. 14. Lucas de Peña in l. sentium, in fin. de delatoribus, lib. 10. Henricus Bucerus in tract. de homicidio, lib. 1. c. 3. num. 16. Ciarlin. in controuers. forens. n. 1. c. 116. n. 31. & alij, quos citat Afflictus decis. 265. n. 68. & segg. Peregrin. de immunit. c. 6. n. 2. Giurba consil. 120. num. 13. Guazzinus defens. 1. cap. 38. n. 40.

Quapropter si quis occidat inimicum veneno, puto ego, quod immunitate gaudeat; quia non dicitur propriè proditoriè illum occidere; cum, stante inimicitia, haberet occisus fundamentum sibi præcauendi, & poterat, & debebat sibi præcauere, vnde si non fecit, sibi imputare debet.

Confirmatur, quia si quis occidat inimicum in somnis, non priuatur immunitate, vt multi etiam ex Aduersariis

Adversariis concedunt, & dicitur *infra* sect. 5. ergo neque priuabitur, si occidat inimicum veneno, cum utrobique occidat hominem incautum.

Itaque non priuabitur immunitate (maximè post Constitutionem Gregorij XIV.) quantumcumque quis per insidias inimicum occidat, siue cum occidat veneno, siue in somnis, siue per sclopus à fenestra, vel à tergo, quia non quacumque insidiæ immunitate priuant, sed solum insidiæ, quæ constituunt propriè prodicionem, id est, quæ sub colore amicitiae fiunt, cum solum (maximè post Constitutionem Greg. XIV.) ab immunitate excludatur proditoriè occidens: at stante inimicitia, ut dicebam, insidiæ non constituunt propriè prodicionem, quia inimicus semper habet fundamentum sibi præcauendi, & sic imputare sibi debet si veneno, in somnis, vel alio modo incautus occidatur.

Quapropter, inquam, maximè post Constitutionem Gregorij XIV. immunitate priuatur tantum homicidium, quod fit sub colore amicitiae, quia tunc est propriè proditorium; non autem, quod fit ab inimico, etiam per quascumque insidias; quia tunc propriè proditorium dici non potest. Atque ita declarauit Clemens VIII. per Breue ad Archiepiscopum Panormitanum die 6. Februar. 1597. & explicant Farinacius, Ambrosius, Peregrinus, Bonacina, Gratianus, Giurba, Castillo, Nouarius (qui subdit, quod salutationes ordinariæ, cum sint signa communia, non constituunt effectum amicitiae, ita ut si quis in tali casu occidat, propriè proditor dici possit.) Sperellus, & alij citandi mox *infra* sect. 5.

SECTIO III.

An priuetur, qui occidit inimicum, promissione facta de non offendendo? Vbi etiam de amico reconciliato.

SUMMARIVM.

- 1 Occidens inimicum promissione, seu fideiussione data de non offendendo, priuatur immunitate; quia per dictam cautionem sublata fuit ab inimico omnis occasio sibi præcauendi, & sic occisor propriè Proditor censetur.
- 2 Opinio in contrarium est satis probabilis.
- 3 Homicidium propriè proditorium est, quod ab Amico nullo præcedente rancore, sed sub colore amicitiae committitur.
- 4 Odium propter præcedentes inimicitias præsumi debet adhuc durare, non obstante promissione de non offendendo.
- 5 Occidens amicum reconciliatum, neque committit homicidium proditorium, & sic neque immunitate priuatur.
- 6 Amicus reconciliatus æquipollet Inimico, iuxta illud Inimico tuo ne credas in æternum.
- 7 Præsertim, si post reconciliationem noua inimicitiarum causa intercesserit.

Sequitur secundo, quod immunitate similiter priuatur, qui occidit inimicum, promissione, vel fideiussione facta de non offendendo, quia per talem promissionem, vel fideiussionem sublata fuit inimico omnis occasio sibi præcauendi; & sic occisor propriè proditor censetur; cum deceptio contra fidem proditio videatur. Atque ita docent Farinacius lib. 2. consil. 168. num. 75. Cutellius de immunit. Eccles. lib. 1. §. 25. Decian. lib. 7. cap. 26. num. 23. Giurba consil. 60. Barbosa de vniers. iure Eccles. cap. 3. num. 93. & Peregrinus

tract. de immunit. Eccles. cap. 7. num. 10. probans ex Syluestro, Angelo, Decio, Armilla, & Gigante, hunc propriè proditorem esse.

Quamvis contrarium, & satis probabiliter, doceant Antonius de Martinis *resolut. quotid.* cap. 274. & Diana part. 4. tract. 1. *resolut.* 33. ex eo, quod (ut si prædicebatur) homicidium propriè proditorium sit, quod ab amico, nullo præcedente rancore, sed sub colore amicitiae, committitur, v. g. simul comedendo, commorando, in itinere deambulando, vel colloquendo, &c. quod in casu nostro non est (supponitur enim, quod post promissionem, vel fideiussionem de non offendendo factam, non intercesserit stricta amicitia, simul scilicet, ut dicebam, comedendo, commorando, in itinere deambulando, vel colloquendo, &c.) sed potius oppositum, cum propter inimicitias præcedentes (licet intercesserit promissio, vel fideiussio de non offendendo) præsumi debeat, attentata nostra natura vitata, odium adhuc, quamvis valde turpiter, durare. Quapropter subdunt, & satis probabiliter etiam, in locis *supra* cit. quod qui occidit amicum reconciliatum, neque committat homicidium propriè proditorium, & sic neque immunitate priuatur; quia amicus reconciliatus æquipollet inimico, iuxta illud: Inimico tuo ne credas in æternum. Et ita fuisse decusum in Curia Archiepiscopali Neapolitana, testatur Riccius part. 1. decis. 168. num. 2. Vide etiam Ambrosium de immunit. Eccles. cap. 6. num. 1.

At quidquid sit de hoc, illud certum est, immunitate non priuari eum, qui inimicum (cum quo pacem inierat) noua inimicitiarum, vel occisionis causa post pacem, seu reconciliationem antea factam superueniente, occidit, quia in tali casu occisus non occiditur incautus, quandoquidem cogitare poterat de periculo mortis sibi inferendæ. Quomodo autem huiusmodi causa probari possit, tractat Farinacius *quest.* 107. num. 435. & seqq.

SECTIO IV.

An priuetur, qui occidit proditoriè infidelem.

SUMMARIVM.

- 1 Occidens propriè proditoriè Infidelem, gaudere non debet immunitate.
- 2 Infidelis venit propriè sub nomine nostri proximi, alioquin præceptum de diligendo Proximum non extenderetur ad Infideles.
- 3 Hæretici, & Schismatici nobiscum in fide, & charitate non conueniunt, & tamen censentur nomine nostri Proximi.

Sequitur tertio, quod immunitate similiter priuatur, qui occidit propriè proditoriè infidelem, quia licet infidelis non communicet nobiscum in fide, in sacramentis, in Ecclesia, &c. tamen venit propriè sub nomine nostri proximi; alioquin præceptum de diligendo proximo non extenderetur ad infideles, quod non est dicendum: ergo, &c.

Neque obstat, quod nobiscum non communicet in fide, Sacramento, in Ecclesia, &c. aliis hæreticus etiam & schismaticus excludi possent à ratione proximi, cum nobiscum in fide & charitate non conueniant, quod absque dubio dicendum non est. Atque ita docent Farinacius in *append. de immunit.* c. 8. num. 120. Peregrinus de immunit. cap. 7. num. 15. & Marius Ital. de immunit. Eccles. lib. 1. cap. 5. §. 4. num. 20. & 21. contra Ambrosium de immunit. cap. 7. num. 12. Dian. part. 4. tract. 1. *resolut.*

lut. 105. & Bonacina disput. 3. quest. 7. de immunit. §. 4. num. 16.

SECTIO V.

An priuatur, qui occidit per industriam inimicum, etiam incautum?

SVMMARIVM.

- 1 Occidens per industriam inimicum dormientem, vel alio modo incautum, verbi gratia à tergo, vel à fenestra, gaudet immunitate.
- 2 Proditor propriè dicitur is, qui aliud gerit in opere, aliud in corde.
- 3 Verbum (proditorum) in Constitutione Gregoriana appositum est stricte interpretandum.
- 4 In Regno Neapolis recepta est opinio Bartoli, quod scilicet delictum non intelligatur propriè proditorum, nisi sub colore, seu specie amicitiae committatur.
- 5 In sententia aliquorum Doctorum homicidium ut vulgo dicitur appositum semper est proditorum, sed reuera est proditorum latè & improprie, non autem stricte, & propriè.

SEquitur quartò, quod è contra immunitate non priuatur, qui occidit per industriam, & insidias inimicum, etiam dormientem, vel alio modo incautum, verbi gratia à tergo, vel à fenestra cum sclopo; quia in Constitutione Gregorij XIV. excipitur solum homicidium proditorium: at stante inimicitia, insidia (vti supra sect. 2. dicebam) non constituunt homicidium propriè proditorium, quia semper inimicus habet fundamentum sibi præcauendi, & si non facit, sibi imputare debet: ergo, &c.

Confirmatur, quia (vt ibidem dicebam) homicidium in tantum dicitur propriè proditorium, in quantum committitur sub colore amicitiae, cum proditor propriè dicatur is, qui aliud gerit in opere, aliud in corde; siquidem, cum immunitas Ecclesiae sit fauorabilis propter reuerentiam sacrorum locorum, & exceptio sit odiosa, ly proditorium, stricte interpretandum est. Vide quæ dicebantur supra dubitat. 3.

Atque ita contra Couar. 2. var. cap. 20. num. 7. Menochium de arbit. cas. 461. num. 27. Suarez lib. 3. cap. 11. num. 10. Fagundez de precept. Eccles. tract. 1. lib. 4. num. 46. Portel. vers. Ecclesia immunitas, num. 15. Gambacurta lib. 5. cap. 4. & 31. Villadieg. in Polit. cap. 3. num. 208. Azeved. lib. 1. tit. 2. num. 11. in Constit. Hispan. Petrum à Plaza epit. delict. lib. 1. cap. 21. num. 2. Villagut. de extensione legis, cap. fin. num. 53. vers. quartus modus. Martium Ital. de immunit. Eccles. lib. 1. cap. 5. §. 4. num. 1. & seqq. Babadil. Polit. lib. 3. cap. 14. num. 34. & 35. Cuetellum de immunit. Eccles. lib. 1. quest. 5. & 33. & 36. num. 11. Megalium in 3. part. lib. 4. ap. 2. quest. 1. n. 18. & alios (quos refert, & sequitur Farinacius de carceribus quest. 18. num. 76.) docent ex Bartolo loc. supra cit. Antonius Gomez var. resol. §. de homicidio, cap. 3. num. 5. Vincentius de Franchis decis. 713. (vbi ait, etiam ante Constitutionem Gregorij XIV. ita in Regno Neapolis decisum fuisse) Cepolla consil. 32. Clar. §. homicidium, vers. proditorie, Follerius in cap. Regni Item statuimus, de his, qui ad Eccles. confugiunt, Peregrin. de immunitat. cap. 7. num. 5. & 20. Bonacina disput. 3. quest. 7. punct. 4. num. 14. Riccius part. 5. collect. 1792. & part. 1. decis. 168. num. 1. Gratian. discept. forens. tom. 3. cap. 38. num. 4. & seq. Castillo decis. 156. num. 38. & 39. Barbosa de iur. Eccles. lib. 2. cap. 3. num. 62. (vbi ait,

quod occidenti inimicum à tergo cum sclopo, immunitate gaudere decreuerit sacra Congregatio Episcoporum in vna Mileuitana, die 2. Augusti, 1619.) Giurba consil. 20. num. 13. & consil. 60. num. 1. Lezana verb. immunitas, num. 12. Nouarius in Summa Bullar. tit. de immunit. num. 76. & 79. & 81. Sperellus decis. 23. per totam, Guttierrez pract. 99. civil. lib. 1. quest. 2. & 3. num. 18. Ambrosin. de immunit. cap. 6. num. 3. & seq. Suarez lib. 3. cap. 11. num. 13. Diana part. 1. tract. 1. resol. 1. num. 3. & resol. 5. & 35. Scortia theor. 385. Farinacius consil. 76. num. 7. & 15. & in append. de immunit. cap. 9. num. 143. (vbi Clementem VIII. iuxta Constitutionem Gregorij XIV. corrigendo cap. 1. de homicidio, sic respondisse testatur, & propterea mutat sententiam priorem, quam tenebat cit. quest. 18. num. 76.) & Genuesis in prax. cap. 94. vbi ait, quod in Regno Neapolis recepta sit opinio Bartoli, quod scilicet delictum non intelligatur propriè proditorium, nisi sub colore, seu specie amicitiae committatur.

Obiicies. Multi Doctores (quos citat, & sequitur Gambacurta lib. 5. cap. 4. 28. & 31. & Cuetellus lib. 1. quest. 5.) docent, quod non solum homicidium, quod sit sub specie amicitiae, sed etiam quod sit sine tali specie, occidendo scilicet inimicum per insidias, quin etiam sine insidiis, ex industria tamen, & non ex rixa (quod homicidium vulgo appositum dicitur) siue à tergo, siue etiam à facie, sine diffidatione tamen, vt possit inuasus ad rixam se accingere, proditorium sit, quia semper in quolibet ex dictis casibus incautus occiditur, & ex improuiso adortus: ergo & talia homicidia non gaudent immunitate Ecclesiae, quod inde confirmari potest, quia si veneno quis occidatur, etiam inimicus, non gaudet tale homicidium immunitate Ecclesiae: ergo, &c.

Respondetur, Distinguo antecedens: proditorium sit, latè & improprie, concedo: stricte & propriè, nego: sicuti patet ex doctrina Bartoli cit. l. prospiciendum, §. delinquitur, ff. de penis, vbi nomen proditoris ad occisorem amici refert, & occisorem inimici excipit: quam doctrinam communiter sequuntur Iuristae, vt dicit Igneus in l. si certus, §. si vnus ex dominis, vers. secundum quod, ff. ad Syllan. Clarus §. homicidium, vers. proditorie, Anton. Gomez lib. 3. var. tit. de homicid. num. 5. Gutierrez pract. lib. 1. cap. 2. numero 14. & 21. & Vincentius de Franchis decis. 717. num. 14. Et sic nego consequentiam. Ad confirmationem patet ex iis, quæ dicebam supra, sect. 2.

SECTIO VI.

An priuatur, qui occidit inimicum in duello?

SVMMARIVM.

- 1 Occidens inimicum suum in duello non priuatur immunitate.
- 2 Duellantes sunt excommunicati, & priuantur sepultura Ecclesiastica, non tamen priuantur immunitate.

SEquitur quintò, quod immunitate multò minus priuatur, qui occidit inimicum suum in duello. Atque ita in terminis docent Farinac. append. de immunit. cap. 7. num. 117. & Diana part. 4. tract. 1. resol. 46. Quidquid in contrarium sentiant Ludouicus Correa in relect. ad cap. inter alia, de immunit. Eccles. part. 3. num. 19. Barbosa de iure Eccles. lib. 2. cap. 3. num. 101. & Mar. Italia de immunit. lib. 1. cap. 5. §. 4. num. 42. & seqq.

Obiicies.

Obiicies, duellantes sunt excommunicati, & priuantur sepultura Ecclesiastica, ex Concilio Tridentino sess. 25. cap. 19. ergo.

Respondetur, concedo antecedens: at nego consequentiam, quia excommunicati, licet priuentur sepultura Ecclesiastica, non tamen priuantur immunitate Ecclesiæ. Vide Ambrosinum de immunitat. Eccles. cap. 8. num. 12. & quæ dicebantur supra dub. 10. sect. 2. 3. & 4.

SECTIO VII.

An priuetur qui occidit per industriam, sed non per insidias, proximum, quamvis non inimicum.

SUMMARIVM.

- 1 Occidens ex proposito deliberato, & per industriam, sed non per insidias inimicum, non priuatur immunitate.
- 2 Occidens ex industria, & animo pensato, sed non per insidias, non committit homicidium propriè, & strictè proditorium.
- 3 Exceptio, quæ fit in cap. 1. de homicidio, est odiosa, & est restringenda, seruata verborum proprietate.
- 4 Verba textus citati propriè explicantur, si duæ illæ per industriam, & per insidias coniungantur, ut posterior limitet, seu determinet priorem.
- 5 Copulatiua in qualibet illius parte vera esse debet.
- 6 Propositio desumpta ex cap. 1. de homi. idio, non est copulatiua, sed simplex.
- 7 Verbum per industriam sibi appositum non est superfluum, quia ponitur ad maiorem subsequenti declarationem, alioquin superfluum etiam esset verbum illud per insidias.
- 8 Constitutio Gregoriana derogat ius commune, sicut & priuilegia, & omnem consuetudinem in contrarium.
- 9 Principes non possunt quidquam statuere circa immunitatem Ecclesiarum, cum hoc spectet solum ad summum Pontificem.
- 10 Opinio Gambacurtæ, & Cutellij refellitur.

Sequitur sextò, quod immunitate multò minus etiam priuetur, qui occidit ex proposito, deliberatè, & per industriam, sed non per insidias, proximum, quamvis non inimicum, quia saltem (quidquid sit de iure communi) in dicta Constitutione Gregorij XIV. excipitur solum (vt dicebam) homicidium proditorium: at qui occidit, quamvis non inimicum, ex industria, & animo pensato, sed non per insidias, non committit homicidium propriè, & strictè proditorium: ergo, &c. tum quia (stando etiam in iure communi) exceptio illa quæ fit in cit. cap. 1. de homicidio, à lege communi Ecclesiæ valde fauorabili, odiosa est; quapropter non est extendenda, sed potius restringenda, seruata verborum proprietate: sed verba textus propriè explicantur, si duæ illæ voces, *Per industriam, & per insidias*, coniungantur, ut posterior limitet, seu determinet priorem, sensusque sit: *Si quis occiderit per industriam insidiosam proximum, sicuti rectè Couar. Gutierrez, & alij complures explicant: ergo, &c.*

Atque ita docent Caballus in tract. de homicidio, num. 388. (vbi ait, quod frustrà modo de hac re disputatur, cum extat Bulla Gregorij XIV. clarè sic disponentis) Tuschus tom. 3. litera E, conclus. 11. num. 9. (vbi dicit, quod iste casus, & multi alij similes prius

controuerfi erant inter Doctores, at modò, cum ius dubium declaratum sit per Constitutionem Gregorij XIV. vbique sic debet attendi, & seruari, & non est amplius locus Doctorem opinionibus adhærere) Chartarius in decis. crimin. decis. 95. per totam, Boëtius decis. 109. num. 39. (vbi dicit, esse communem) Couarru. 2. var. cap. 20. num. 7. Gutierrez lib. 1. pract. 99. quest. 2. Layman lib. 4. tract. 9. cap. 3. num. 8. Suarez lib. 3. cap. 11. num. 13. Anton. Gomez de delictis, cap. 10. num. 2. Peregrin. cap. 7. num. 16. Diana part. 1. tract. 1. resol. 31. & 33. Riccius part. 5. collect. 1792. & Farinacius plures alios referens, consil. 76. num. 17. Contra Molin. tract. 3. de instit. disp. 23. Andr. Fachineum part. 3. lib. 9. controuerf. cap. 93. Gambacurtam lib. 5. capite 4. num. 19. & seg. Sarpum cap. 5. fol. 48. Naldum in summa, verb. Ecclesiam, num. 5. Ludouicum Correa in relect. de immunitat. Eccles. part. 2. num. 19. Sanchez in opuscul. tom. 2. lib. 6. cap. 1. dub. 8. num. 27. Peguer, decis. crimin. 54. num. 10. Iosephum Ludouicum decis. Lucens. 16. num. 3. Cutellium de immunitat. Eccles. lib. 1. quest. 5. & 33. & 36. num. 11. Franciscum Marcum decis. 268. num. 2. Vulpellum de immuni. Eccles. part. 1. num. 27. & 28. Gutierrez in pract. 99. lib. 1. questione 2. num. 17. Germonium de sac. immunitat. lib. 3. cap. 16. num. 59. Marth. de Iurisdiction. part. 2. cap. 55. num. 4. & 5. Barbosam de iure Ecclesiast. lib. 2. cap. 3. numero 99. Decianum lib. 6. cap. 28. num. 15. Clarum pract. quest. 30. vers. punctus est, & alios multos, quos refert Couarru. loco supra cit. quorum tamen multi Doctores loquuntur de iure communi, & ante Constitutionem Gregorij XIV.

Obiicies, in cap. 1. de homicid. (qui desumptus est ex Exod. 21.) dicitur, euellendum esse ab altari, & immunitate priuandum, qui per industriam occiderit, & per insidias: ergo clarè sequitur, quod immunitate priuandus sit, qui occidit per industriam, etiam si non occidat per insidias, quia copulatiua in qualibet illius parte vera esse debet: tum quia alioquin superfluum esset verbum verbum illud *Per industriam*, eum sufficeret dici, per insidias, eo quod occidens per insidias occidit per industriam.

Respondetur, nego consequentiam, & ad probationem respondeo, quod illa non sit propositio copulatiua, sed simplex: facit enim propter rationem, quam dicebam, hunc sensum: *Qui per industriam insidiosam occiderit proximum, ab altari euellatur.* Quod inde probatur, quia locus Exod. 21. (ex quo textus cap. 1. citati desumptus est) concedit locum refugij ei qui proximo insidiatus non fuerit.

Neque sequitur, quod verbum illud *Per industriam*, superfluum sit, quia ponitur ad maiorem subsequenti declarationem: alioquin superfluum etiam esset verbum illud *Per insidias*, si scilicet omne homicidium per industriam ab immunitate exclusum esset, quandoquidem inde exclusum erat homicidium per insidias, quod esse non potest, nisi per industriam. Quapropter ita suppressum Concilium Castellæ in facti contingentia determinasse, testatur ex Paz Villalobos in summa tom. 1. tract. 39. difficul. 7. num. 12. Adde, quod (quidquid sit de iure communi) Constitutio Gregorij XIV. modò derogat in ius commune, sicut & priuilegia, & omnem consuetudinem in contrarium, vt supra dicebamus.

Instabis, in aliquibus Regnis adest statutum Principum in contrarium. Ergo. Ita Sarpus de iure Astyrorum, cap. 5. fol. 48.

Respondetur, transeat antecedens. At hoc nihil obstat, quia Principes non possunt quidquam statuere circa immunitatem Ecclesiarum, cum hoc spectet solum ad summum Pontificem. Vide Farinacium in append. de immunitat. cap. 6. num. 25. Vide etiam quæ lib. de Parliamentis, dubit. 27. per totam, & præcipue sect. 5.

per

per suas subsecutiones, & cap. 8. per totum, diffusè dicebantur. Adde, quod (vt etiam dicebamus) Constitutio Gregorij XIV. modò reuocat omnia in contrarium, reducendo omnia ad vnicam formam.

- 10 Hinc refelitur Gambacurta lib. 3. cap. 13. num. 17. & Cutellius de immunit. Eccles. lib. 1. quest. 1. num. 54. vbi defendunt cap. 71. ius Regni Siciliae, in quo datur facultas Officialibus laicis, vt extrahant ab Ecclesia reum, qui homicidium ex proposito commisit. Nec obstat, si dicas, quod tale decretum factum fuerit in Parlamento, vbi sunt Praelati totius Regni, quia nec isti possunt quidquam circa immunitatem Ecclesiarum, cum id spectet ad solum Pontificem, vt dicebamus.

SECTIO VIII.

An priuetur, qui per insidias deducit aliquem, vt ab alio occidatur, & is de facto occiditur.

S V M M A R I V M.

- 1 Deducens aliquem per insidias, vt ab alio occidatur, gaudet immunitate, licet deductus ab alio sit occisus.
- 2 Deducens aliquem vt occidatur, licet propriè proditorie occidat, non tamen id physice agit, sed tantum moraliter.

- 1 Sequitur septimò, quod immunitate neque priuetur, qui per insidias deducit aliquem, vt ab alio occidatur, & ille deductus ab alio de facto occiditur. Atque ita docet præter alios Bonacina de excommunic. in partic. extra Bullam Cane, §. 8. num. 1. & Diana parte 6. tract. 1. resolut. 12. in fin. contra Remigium de Gonny, & Peregrinum de immunit. cap. 7. num. 9. quia ex dictis excluditur solum, qui propriè proditorie occidit, at qui deducit, vt ab alio quis occidatur, licet propriè proditorie occidat, non tamen propriè physice occidit, sed solum ad summum moraliter, & ex alio capite poenae (præcipue quæ sunt in præiudicium immunitatis Ecclesiae) non sunt ampliandæ, sed potius restringendæ, sicuti dicebam supra dub. 2.

An autem talis priuetur immunitate, tanquam assassinus, patebit ex dicendis dub. 21. sect. 7.

SECTIO IX.

An priuetur, qui vulnerat proditorie animo occidendi, sed mors inde non sequitur?

S V M M A R I V M.

- 1 Vulnerans propriè proditorie animo occidendi proximum suum, morte non secuta, non priuatur immunitate.
- 2 Doctores sunt pro vtraque sententia.
- 3 Lex caremonialis Exod. 21. vim non habet nisi quantum ab Ecclesia est recepta.
- 4 In iure nullibi reperitur statutum, quod vulnerans proditorie, morte non secuta, priuetur immunitate.
- 5 Ex constitutionis Gregorianae vi verborum colligitur requiri ad perdendam immunitatem actum consummatum cum effectu, seu morte secuta.
- 6 Attentans assassinium etiam non secuto effectu priua-

tur immunitate, quia is dicitur assassinus etiam effectus non secuto: at non dicitur occisor proditorius, nisi secuta morte.

Sequitur octauò, quod immunitate neque priuetur, qui vulnerat propriè proditorie animo occidendi proximum suum, sed mors ex tali vulnere non sequitur. Atque ita contra Ioannem Igneam in l. 1. §. si dominus, ff. ad Syllanianum, num. 7. & 20. Nauarrum cap. 25. num. 22. Couar. 2. var. cap. 20. num. 7. & segg. Guttierrez præf. 99. Ciuil. lib. 3. quest. 7. num. 55. & segg. Gambacurta lib. 5. cap. 30. num. 6. Tannerum in 2. 2. disput. 5. quest. 8. dub. 1. num. 16. Sarpum capite 5. fol. 47. Cutellium de immunit. Eccles. lib. 1. quest. 4. Farinacium de carceribus, quest. 28. num. 45. Mastrillum decis. 293. num. 10. Pegueram decis. crimin. 49. num. 11. Petrum à Plaza epit. delict. cap. 21. vers. rursus. Azeued. lib. 1. tit. 2. leg. 3. num. 9. Ioan. de Hevia in Curia Philipp. part. 3. §. 12. num. 36. Tassonum in pragmat. de antefato, vers. 13. obseru. 3. num. 35. Fontanellam de pact. nupt. tom. 1. claus. 4. gloss. 14. num. 117. Ludouicum Correa in relect. de immunit. Eccles. part. 3. quest. 6. numero 29. & Bobadil. lib. 2. Polit. cap. 14. num. 34. (qui vt fatear, ex communiori sententia Doctorum contrarium tenent, moti ex eo, quod licet in cit. cap. 1. de homicid. dicatur: Si quis per insidias, & per insidias occiderit proximum suum, ab altari esse euellendum; tamen talis textus referatur ad locum dictum Exod. 21. vbi in eius principio dicitur: Qui percusserit hominem volens occidere morte moriatur, &c. Et deinde subditur, quasi hoc distinguatur: Qui autem non est insidiosus, sed Deus illum tradidit in manus eius, habebit locum ad quem fugere possit: si autem per insidias, &c. ab altari est euellendus. Quasi dicatur: Si quis in percussione hominis insidiis vltus non fuerit, locum habet refugij: si autem percusserit insidiosè volens occidere, vel occiderit, ab altari est euellendus) doceat ex probabiliori, si non ex communiori Doctorum sententia Suarez lib. 3. cap. 11. num. 14. Bonac. disput. 3. quest. 7. de immunit. §. 4. num. 16. Decian. consil. 80. lib. 3. & tract. crimin. lib. 6. cap. 28. num. 17. Anastas. Germ. de sacror. immunit. lib. 3. cap. 16. num. 60. Marius Ital. de immunit. Eccles. lib. 1. cap. 5. §. 4. num. 22. Boërius decis. 109. Farinac. in append. de immunit. cap. 9. num. 145. & 146. in fin. Baiard. ad Clarum quest. 30. num. 17. Rebuffus de immunit. art. 1. quest. 5. Peregrinus cap. 7. num. 15. Genuens. in prax. cap. 94. in fin. Diana part. 1. tract. 1. resolut. 4. & 18. Peregrin. de immunit. Eccles. cap. 7. num. 13. Villagut. de extensione legis, cap. fin. num. 54. & segg. Barbof. de iure Ecclesiast. lib. 2. cap. 3. num. 90. Sperellus in decis. fori Ecclesiastici, decis. 22. num. 4. Ciarlinius in controuers. forens. cap. 14. num. 19. Tullchus verb. Ecclesia, conclus. 11. num. 7. Lezana verb. immunitas, num. 12. & Nouarius in Summa Bullarum, tit. de immunit. Eccles. a. 75.

Ratio autem (ex qua patet ad fundamentum Adversariorum) est: quia lex illa caremonialis Exod. 21. vim non habet, nisi quatenus ab Ecclesia recepta est: sed in cit. cap. de homicidio, tantum infertur poena exclusionis ab altari, seu priuatio immunitatis Ecclesiae in eum, qui per insidias insidiosam proximum suum occiderit: ergo non est extendenda ad vulnerantem insidiosè, cum nullibi in iure id statutum reperitur, ac propterea noluerit ius Canonicum totam legem Exodi, sed solum vltimam partem illius, in textu inferre: & ex alio capite poenae (præsertim in præiudicium immunitatis Ecclesiasticae) non sint ampliandæ, sed potius restringendæ, sicuti dicebam dub. 3. & præterea affectus non punitur eadem poena, qua punitur effectus, sicuti testantur Clarus §. fin. quest. 92. Farinac. quest. 17. num. 48. Mastrillus decis. 293. in princ. cap. Cevallos quest. 540. & quest. 901. num. 48.

Confirmatur

5 Confirmatur, quia (quidquid sit de iure communi) (saltem in Constitutione Gregorij XIV. manifestè solum excipitur ab immunitate Ecclesiæ, qui proximum suum proditoriè occiderit: ergo ex vi verborum requiritur actus consummatus cum effectu, seu morte subsecuta, iuxta leg. 1. §. hæc verba, ff. quod quisque injur. & l. 1. de extr. crimin. & notat Bald. in l. damni infecti, §. Sabinus, Cod. de damno infect. Stuar. tom. 1. lib. 3. cap. 11. num. 4. Alciatus in l. verbum erit, num. 1. de verborum significat. Menochius consil. 97. num. 60. lib. 1. Farinacius in append. cit. cap. 9. vbi propterea rectè ait, quod hæc opinio hodie post Constitutionem Gregorij XIV. omni difficultate careat, propter illa verba: *Aut qui proditoriè proximum suum occiderit*; & idè retractat sententiam contrariam, quam in tit. de carcerib. cit. quest. 28. docuerat.

Dices, qui attentavit assassinium, Ecclesiæ immunitate non gaudet (quamvis non sit subsecutus effectus) si ad actum aliquem consummationi proximum, verbè gratia ad insultum, vel vulnus, &c. devenit: ergo neque gaudebit, qui similiter attentavit homicidium proditorium.

6 Respondetur, disparitas est, quia in cit. Constitutione Gregorij XIV. excipiuntur proditoriè occidentes, & assassini: sine autem morte subsecuta non potest quis dici proditorius occisor, sicuti dici potest assassinus, ex cap. 1. de homicid. in 6. ibi: *Quamquam mors ex hoc forsitan non sequatur*, & Adde, quod (ut in dub. sequenti dicitur) adhuc probabilius est, quod assassinus etiam morte non subsecuta, Ecclesiæ immunitate gaudeat.

SECTIO X.

An priuatur, qui proditoriè alapam viro nobili impingit, vel fustibus illum percutit?

SUMMARIUM.

1. Is, qui sub specie amicitie propriè proditoriè alapam viro Nobili impingit, vel fustibus illum percutit, gaudet immunitate.
2. Exceptio firmat regulam in contrarium in casibus non exceptis.
3. Dictio *taxativa* (tantum) est appositæ in constitutione Gregoriana ad excludendos omnes alios casus præter expressos.
4. A viro nobili honor æstimatur magis quam vita; ita ut viro Nobili sit instar vitæ honorem servare.
5. Nobilis inuasus licet possit fugere, vitamque suam & proximi servare, non tamen tenetur, sed potest sine peccato, & irregularitate innadentem occidere.
6. In materia Immunitatis non valent argumenta à paritate, vel maioriore rationis.

Sequitur nòd, quod multò minus immunitate priuatur, qui ex proposito, & sub specie amicitie propriè proditoriè alapam viro nobili impingit, vel fustibus illum percutit, quidquid in contrarium dicant Bobadilla in Polit. tom. 1. lib. 2. cap. 14. num. 44. Villadieg. cap. 3. num. 211. Cutellius de immunit. Eccles. lib. 1. quest. 31. & Ioannes de Hevia in Curia Philipp. part. 3. §. 12. num. 37. (quia vti dicebam) Pontifex in Constitutione excipit tantum quosdam casus: exceptio autem firmat regulam in contrarium in casibus non exceptis, ex l. Tribunus, §. vlt. ff. de testam. militari, & sic cum excipiat tantum homicidium proditorium, non est exceptio ista extendenda ad alapas,

& fustes proditoriè inflictos: tum quia (viti etiam dicebam) Pontifex, ut excludat omnes alios casus, apposuit dictionem *taxativam tantum*, sic: *Ad unam tantum formam reducimus*. Quæ dictio de sui natura impedit extensionem ad casus non expressos, leg. *propterandum*, §. 1. Codic. de Indic. & docent Decius libro 1. consil. 54. num. 1. Ambrosinus de immunit. cap. 1. num. 14. Peregrinus cap. 6. num. 24. Diana part. 4. tractat. 1. resolut. 45. & Suarez de legib. lib. 8. cap. 15. numero 5. in fin.

Obiicies ex Cutellio loco cit. A viro nobili honor æstimatur magis, quam vita, ita ut viro nobili sit instar vitæ honorem servare (quapropter licet inuasus possit fugere, vitamque suam, & proximi servare, non tamen tenetur fugere, sed potest sine peccato, & irregularitate se defendendo innadentem occidere:) ergo si proditoriè occidere reum priuat immunitate, priuabit etiam immunitate proditoriè alapam viro nobili impingere, vel fustibus illum percutere; cum his actibus vir nobilis honore priuatur.

Respondetur, in hac materia non valere argumentum à paritate, vel maioriore rationis, ut patet ex rationibus iam supra adductis, & ex iis, quæ dicentur infra Dubitat. 24. section. 3. cum simus in odiosis, & contra immunitatem Ecclesiasticam, quæ vtpotè favorabilis, potius debet ampliari, quam restringi; & cum casus, qui in Bulla excipiuntur, exprimantur per particulam, *tantum*, & reductis omnibus ad unicam formam.

DUBITATIO XXI.

An immunitate priuatur Assassinus?

SECTIO I.

Dubitationis Resolutio.

SUMMARIUM.

1. Assassinus non gaudet immunitate Ecclesiæ.
2. Assassinus præcisè Constitutione Gregoriana, si non de rigore iuris, saltem de consuetudine priuatur immunitate.
3. Assassinus per translationem ab Infidelibus ex Syria est, qui fas esse arbitrabantur quoscumque Regis sui inimicos ipso iubente interficere.
4. Mandans aliquem occidi per assassinos, videtur priuari immunitate, etiam effectum non securo, ex cap. 1. de homicid. in 6.
4. Pœna, & censura decreta in dicto cap. adversus crimen assassinorum hodie locum non habent.
5. Assassinus est qui (sive Infidelis, sive Fidelis sit) pecunia, vel alio æquivalenti conductus incantum aliquem occidit.
6. Mandans in aliquorum sententia assassinus propriè non est, & pœna assassinij ad mandatarios extenduntur.
7. Textus in dicto cap. 1. de homicid. in 6. qui loquitur de iis, qui per Infideles quosdam Barbaros, Christianos occidebant, extenditur ad eos qui etiam per fideles pacto, vel interveniente pecunia, seu alio Christianum occidunt.
8. Promissio, cum pretio æstimetur, pecunia æquale.
9. Pecunia, vel quæcumque alia res pretio æstimabilis, promissa vel data pro assassinio debet esse in magna quantitate, ut constituat assassinium.

10 Pecunia